

EL SAP I LA LLETRA OBERTA¹

Lev Trotski

2 de juliol de 1935

versió catalana feta per Alejo Martínez – alejomp@lycos.es - des de
<http://www.marxists.org/espanol/trotsky/ceip/escritos/Libro4/ContextHelp.htm>

Al Secretariat Internacional

Benvolguts amics:

He de reconèixer que aquest assumpte del manifest per la Quarta Internacional [la *Lletra oberta per la creació de la Quarta Internacional*] comença a preocupar-me en gran manera. Al principi acceptí en silenci la idea d'un apropament al SAP com a part del risc. Ara comprenc que fou un error.

Les organitzacions que llencen el manifest recolzen la Quarta Internacional en la realitat, val a dir, activament. El SAP no pertany a aquesta categoria. Igual que qualsevol altra organització, tindrà l'oportunitat d'expressar la seua opinió una vegada publicada la nostra crida. Però no existia raó ni cap consideració perquè li brindàrem un tractament especial a aquest grup. Seria criminal oblidar que, després de la publicació de *La Declaració dels Quatre* a l'agost de 1933, el SAP sabotjà la lluita per la Quarta Internacional de totes les formes possibles. El fet que l'acord dels quatre es trenqués l'endemà de ser concertat significà, naturalment, un gran revés en la lluita per la creació de la Quarta Internacional. Aquesta prolongada interrupció de la lluita organitzativa es deu únicament a la mala voluntat oportunista de la direcció del SAP, junt amb la camarilla criminal de De Kadt.

Han passat dos anys irrecuperables. La guerra crida a la porta. En una ostentació de traïció política vil, la Tercera Internacional està formant una aliança amb la Segona Internacional. Ara, en el precís moment en què desitgem tornar a desplegar l'estendard de la Quarta Internacional, ens girem amablement cap al grup que ja ens traí una vegada, i que es troba desenvolupant una política sense principis i "en última instància traïdora" a França, el centre polític de l'Europa d'avui.

Per descomptat si en el marc de les circumstàncies caracteritzades més amunt considerem l'apropament al SAP des d'un punt de vista merament organitzatiu

(com intentí de fer-ho fa un parell de setmanes) podem considerar-ho una mesura organitzativa absolutament innòcua. En essència no és així. Pensant-ho amb atenció, la mateixa necessitat de tornar a inclinar-nos davant del nostre traïdorenc ex aliat significa falta de confiança i d'aplom revolucionari en les nostres pròpies bases o en les dels nostres aliats més pròxims.

Si hom ha meditat curosament i profunda, sobre la situació històrica, incloent-hi les males arts de la Comintern, si ha de tenir claredat sobre la magnitud de la nostra missió revolucionària, aleshores no hem de vacil·lar ni un sol dia més en la realització de la tasca més fonamental i urgent: parlar-li al proletariat mundial, dir-li la veritat, i cridar els millors elements per a construir una nova Internacional! Encadenar la realització d'aquesta tasca a la manifesta mala voluntat oportunista del SAP és un assumpte lamentable que ens fornirà noves sorpreses desagradables.

Només els oportunistes impotents poden dir: la qüestió no és tan vital; de moment, les "masses" no estan prou interessades en la Quarta Internacional; encara ens queda temps per a realitzar maniobres diplomàtiques a petita escala, etcètera. És cert que les masses coneixen molt poc (degut, en part, a la nostra negligència) sobre la bandera de la Quarta Internacional; però allò que les masses necessiten i allò que un nombre creixent d'elements comprenen (o almenys senten) és la necessitat d'una direcció revolucionària amb orientació justa, amb determinació i coratge. I els que titubegen i vacil·len davant del problema de la Quarta Internacional, inevitablement no estan a l'altura de la tasca històrica en tots els altres problemes. Quan escriuen, les seues plomes vacil·len; quan parlen, les seues veus tremolen; no han trencat els seus vincles amb el passat. I les masses posseeixen un instint infal·libre per a percebre la resolució intrínseca de la paraula parlada i escrita. Distints sectors de la classe seguiran consignes errònies, però mai dipositaran la seua confiança en líders irresolts i vacil·lants que desplacen constantment el seu pes d'un a un altre peu. Per descomptat que la resolució, de per si, no basta: cal tenir una línia política encertada. Però en aquesta etapa de tempestat i commoció són els grans factors polítics i socials, no les consideracions secundàries, mesquines, que han de guiar la política. Siga com siga, qualsevol vacil·lació, qualsevol indecisió en aquesta etapa, condueixen inexorablement cap a la ruïna.

El que s'ha dit de cap manera exclou que ens adaptem a la realitat. Al contrari: les nostres més recents experiències a França demostren que no hem de retrocedir quan es tracta de prendre les mesures més audaces a fi de trobar el nostre camí vers les masses.

Una cosa és tenir en compte les vertaderes masses i els seus girs en contemplar la possibilitat d'un viratge polític, i una altra ben distinta és cercar la benèvola

aprovació dels oportunistes consuetudinaris i els mentiders professionals quan donem un important pas endavant. Quan treballem cautelosament dins d'una organització de masses, amagar-se i, si és necessari, disfressar-se per a no caure a mans de la policia parlamentària i sindical del capitalisme, no sols és lícit: és el nostre deure. Però amb una condició: que es tracte d'una lluita autèntica a favor de la vertadera bandera revolucionària. I cal que els elements més avançats, l'avantguarda de l'avantguarda, despleguen aquesta bandera davant el proletariat internacional. Aquesta bandera és la de la Quarta Internacional. Per descomptat, no es tracta tan sols d'un número, sinó d'un programa, d'una estratègia i d'un centre de planificació i conducció.

Sembla que la proposta és esperar la resposta del SAP fins al 10 de juliol. I llavors? Els falsaris centristes, l'única preocupació dels quals consisteix en retardar al màxim la seua fallida final, ens presentaran un text diferent o tota una sèrie d'esmenes. Llavors, què? ¿Toca realitzar una nova discussió internacional entorn de qüestions que tots tenim clares... o que hauríem de tenir clares? Fa dos anys que els dirigents del SAP sabotegen la nostra lluita per la Quarta Internacional amb èxit innegable: ara els brindem una nova oportunitat de continuar complint la seua funció política el millor que puguem.

Tots nosaltres (de cap manera m'excloc) hem comès un greu error, que lamentarem. Per tal de no permetre la multiplicació de les nefastes conseqüències d'aquest error, hem de posar-li veda ja. Faig la proposta següent:

a.- Si el SAP envia la seua signatura sense cap classe de reserves (cosa que podem descartar) per al 10 de juliol, publicarem el manifest immediatament, amb la signatura del SAP.

b.- Si el SAP contraposa un text al nostre, publicarem el nostre text immediatament sense cap altra negociació entorn del SAP i el seu text.

c.- Si el SAP proposa esmenes al nostre text, li concedirem el dret a publicar les seues reserves sota la seua pròpia signatura, però a la menor brevetat possible publicarem el nostre sota la nostra.

Amb d'altres paraules: no permetrem més demores, ni tan sols de vint-i-quatre hores.

Si haguéssim publicat el nostre text fa algunes setmanes, li hauríem provocat una profunda impressió a la base del SAP, hauríem accelerat la seua lluita interna i, potser, hauríem atret els elements revolucionaris del SAP (si n'hi ha) cap als nostres rengles. L'única cosa que aconseguim amb l'espera i amb les negociacions interminables és encobrir els titubeigs del SAP, ajudar l'ala dreta contra l'esquerra i, el pitjor de tot, començar a titubejar nosaltres mateixos. I insistisc: qualsevol grup que en aquesta etapa titubeja o tan sols dóna aqueixa impressió, està condemnat a la destrucció.

L. Trotski

Postdata:

L'última consigna del SAP ("per un nou Zimmerwald") només revela el desig d'aquests cavallers de desembarassar-se de la fallida de l'IAG sense cridar l'atenció. No tenim el menor interès a recolzar directament o indirecta aquesta nova confusió. Això no significa, per descomptat, que rebutgem a *priori* la participació en possibles reunions de distints grups internacionalistes, centristes d'esquerra, etcètera, individualment. Tot depèn de la situació concreta. Per exemple, fou un gran encert que la nostra secció francesa participés en l'intent de diversos grups de resistir a la nova onada xovinista. Però només podem participar en semblants empreses si estretim les nostres files i com a pioners de la Quarta Internacional, amb forta cohesió interna. En cas contrari, caurem víctimes de la confusió del SAP i anirem de desastre en desastre.

L.T.

¹ lletra la S.I. signada per Trotski.